

Beskrivning av statistiken

Statistiken omfattar verksamheten vid de 16 kommunala biblioteken på Åland samt de böcker som gavs ut på Åland under året. Syftet är att tillhandahålla såväl översiktlig som detaljerad statistik om bibliotek och bokutgivning samt att möjliggöra jämförelser med tidigare år.

Biblioteksstatistiken baseras på uppgifter som har lämnats av de kommunala biblioteken och som har samlats in av landskapsregeringens kulturbyrå. ÅSUB har gjort vissa kompletteringar av materialet. Statistiken innehåller vissa differenser som inte har kunnat redas ut. Till exempel förekommer det för vissa bibliotek att summan av de olika kategorierna inte stämmer helt överens med totalantalet. För Geta bibliotek saknas uppgifter om antal besök 2011, 2012 och 2013. När det gäller uppgifterna om utlåningen efter låntagarens kön samt låntagarnas ålder och kön ingår inte Sottungas bibliotek i statistiken före 2020. Dessa ofullständigheter är inte av den storleksordningen att de väsentligt påverkar den bild statistiken ger av bibliotekens verksamhet. Från och med 2014 ingår inte längre sjukhusbiblioteket i siffrorna för Mariehamns stadsbibliotek. I de kommuner där grundskolorna inte har egna bibliotek ingår skolbiblioteksverksamheten i siffrorna, medan de separata skolbibliotekens verksamhet inte finns med i denna statistik.

Bibliotekens bestånd omfattar såväl böcker som musikinspelningar, filmer, ljudböcker och övriga media. Till övriga media räknas bland annat talinspelningar, annat elektroniskt material, kartor och noter. Från och med 2019 finns också uppgifter om bestånd och utlåning för de enskilda mediatyperna musik, film och ljudböcker, vilka tidigare ingick i kategorin övrigt. E-böcker ingår inte i beståndet, men räknas trots det med i utlåningssiffrorna för böcker.

Uppgifterna om bokutgivningen har sammanställts av Mariehamns stadsbibliotek och baseras på vad som skaffats till stadsbibliotekets Alandica-samling. Till den åländska bokproduktionen räknas böcker utgivna av åländskt förlag eller av åländsk författare. Uppgifterna om åländska författares utgivning på utomåländska förlag har under tidigare år inte varit heltäckande, men från och med 2021 är de kompletta. Som bok räknas tryck, kopierade upplagor, årsböcker, periodiskt material etc. som överstiger 16 sidor. Kartblad och årsberättelser ingår inte.

De utgivna böckernas ämnesområden har i vissa statistikpresentationer indelats i fyra grupper enligt följande:

Samhällsvetenskap och ekonomi: Samhälls- och rättsvetenskap samt ekonomi och näringsväsen.

Teknik och naturvetenskap: Geografi, militärväsen, matematik, naturvetenskap, medicin samt teknik, industri och kommunikationer.

Humaniora m.m.: Bok- och biblioteksväsen, skrifter av allmänt och blandat innehåll, religion, filosofi och psykologi, uppfostran och undervisning, språkvetenskap, litteraturvetenskap, arkeologi, historia, biografi med genealogi, etnografi, socialantropologi och etnologi, idrott, lek och spel samt konst, musik, teater och film.

Skönlitteratur: Skönlitteratur.

Statistik om bibliotek och bokproduktion samt övrig kulturstatistik publiceras på ÅSUBs webbplats och i Statistisk årsbok för Åland.